

CONCLUSIONS DELS GRUPS DE TREBALL

I JORNADA COEDUCACIÓ DEL MARESME

13 de novembre 2024

Aquest document recull el conjunt d'aportacions sorgides dels grups de treball de la I Jornada de Coeducació del Maresme realitzada el dia 13 de novembre a Mataró.

Del que es va plantejar parlar als grups de treball hi trobem:

- Dificultats i reptes
- Experiències i mecanismes que funcionen
- Propostes
- Experiències inspiradores

Els diferents apartats s'organitzen per agents implicats/responsables o per temàtiques.

DIFICULTATS I REPTES

- **Polítiques municipals/comarcals/estatals – recursos**
 - o Manca de suport i recursos econòmics (per exemple per a desenvolupar projectes de més envergadura com transformació de patis o canvis en els lavabos)
 - o Manca de personal tècnic en municipis petits
 - o Avaluació Generalitat (Avaldir) centrada en el progrés i els resultats i no té en compte el procés.
 - o Existència de molts protocols però dificultats i pors a l'hora d'aplicar-los.
 - o La retirada de les hores de tutoria de primària. Era un espai adequat per a parlar dels conflictes o problemes puntuals que poden sortir.
 - o Les capsules del departament són massa teòriques (9-10 hores de formació i la resta de treball personal)
 - o Que la coeducació estigui present a la formació universitària
 - o Necessitat de fer una diagnosi de les poblacions abans d'actuar. Es considera que les necessitats del baix i l'alt Maresme són molt diferents (baix més estable i alt més inestable i sous més precaris).
 - o Generalitat: manca de suport i recursos per les Cocobe. *(la majoria de les crítiques o malestar en relació a la figura Cocobe es dirigeixen a la Generalitat de Catalunya – el tema Cocobe té un punt especial més avall).*
 - o Suport administratiu i voluntat política
- **Centres educatius i diferents implicacions:**

- **Equips directius:**
 - Si l'equip directiu no s'implica és més complex fer la feina de la Cocobe i es difícil portar el rol dins del claustre per manca d'autoritat: "Si no ets de l'equip directiu, no tens autoritat per prendre decisions".

- **Claustres:**
 - Molta càrrega de feina, molts fronts oberts i dispersió
 - La coeducació no és un tema prioritari. No hi ha una mirada compartida i costa anar a la una amb aquest tema
 - Dificultats per aterrar la coeducació a l'aula
 - Inestabilitat del personal docent: hi ha molts canvis als claustres i costa mantenir la línia coeducativa
 - La coeducació depèn molt de la motivació de cada persona i sovint no es veu com un tema de centre
 - Dificultats per aturar comentaris o conductes de persones del claustre. En relació amb això es comenta també els rols i les relacions de poder que es donen dins dels claustres.

- **Famílies:**
 - Por a què diran les famílies. Com treballar la coeducació sense entrar en conflicte? Com donar respostes a les famílies que en són reticents?
 - Dificultat per arribar a les famílies tot i proposar horaris i temàtiques diferents. Les famílies que més participen són les més receptives i interessades.
 - Participació de les famílies molt feminitzada
 - Desigualtat en la implicació de les famílies amb aquestes temàtiques (segons es comenta varia depenent del perfil social i cultural de la família).
 - No hi ha una correlació entre el que es treballa a les aules amb les famílies. Als centres educatius se'ls dona molta informació i la participació de les famílies és molt baixa.

- **Relacions entre els diferents agents:**
 - Dificultats per a integrar les figures de les educadores i integradores socials als centres educatius
 - Cadena de pressions pels resultats. El Departament "apreta" a les direccions, les direccions al professorat i el professorat a l'alumnat
 - Diferents nivells de sensibilitat per part dels agents socials amb els qui interactua l'alumnat. Dificultat per donar el mateix missatge a tots els espais
 - Manca coordinació i coneixement del que ja hi ha fet

- Manca de xarxes de suport per compartir, intercanviar experiències, pensar en una línia comuna
- Fomentar la comunicació entre etapes obligatòries i pots obligatòries per tal de poder donar continuïtat al que s’ha estat fent
- Manca de coordinació entre educació i joventut donat que atenen a la mateixa població
- Manca de coordinació entre agents i rols professionals

○ **COCOBES**

- Es veuen com les “solucionadores de problemes”
- Se senten desbordades i reivindiquen indicacions més clares
- Manca de suport i assessorament a les Cocobes
- Poca formació per part del Departament amb petites capsules però no s’aprofundeix
- Tenen molt bona voluntat però no una formació adequada
- Molta responsabilitat i poc temps (2 hores setmanals). Manca de temps també per a coordinar-se amb altres agents
- Molt èmfasi en la part reactiva i burocràtica i no hi ha temps per la proactiva i preventiva
- Molta sensació de soledat
- Síndrome de la impostora, culpa i autocrítica i la sensació de no fer res bé (ni de Cocobe ni de mestra perquè no s’arriba a tot)
- Segons la Generalitat la Cocobe és la referent però no la responsable i tot el claustre se n’ha d’ocupar, però no se sap com es pot fer això
- La convivència i el benestar són bàsics perquè els altres projectes funcionin
- El concepte Cocobe dilueix la coeducació. Es veu com un concepte simplista i perillós
- Poques hores de dedicació
- Pocs recursos monetaris
- Poca formació
- Dificultat per portar a terme el rol dins del claustre.

- **Recursos – intervencions:**

- Sensació de fer actuacions “bolets”, fet que genera frustració
- Manca de coneixement de les entitats que es tenen a l’abast (Diputació de Barcelona, CRP, Ajuntament, serveis,...)
- Poder unificar recursos per temàtiques

- **Infraestructures:**

- Limitacions amb l’espai físic: edificis, patis, lavabos,...

- **Persones implicades:**
 - Manca implicació d'homes. Necessitat d'arribar als homes i que també s'impliquin
 - Poca diversitat en la representació de els persones que estan al davant d'aquestes idees. "qui som, també educa".

- **Altres:**
 - Molts fronts oberts i manca de temps. Sensació de saturació.
 - Dificultat per imaginar la coeducació com a eina "preventiva". Sovint les accions s'activen de manera reactiva perquè ha passat alguna cosa al centre i s'ha d'abordar.
 - Poca visibilització de totes les actuacions que es fan.

EXPERIÈNCIES O MECANISMES QUE FUNCIONEN

- **Xarxa, suport i compartir recursos:**
 - Comissió executiva, grups de coeducació, sinergies entre diversos agents
 - Treballar des dels municipis donant suport a l'àmbit educatiu i també a les famílies.
 - Implicació de les comunitats educatives i els municipis.
 - Implicació del conjunt de la comunitat educativa.
 - Creació de xarxes municipals
 - Famílies: oferir canguratge a l'hora de les xerrades

- **Informació:**
 - Informació sobre el pla educatiu d'entorn.

- **Formació:**
 - Existència de píndoles formatives
 - Cafès pedagògics, xerrades per a famílies...
 - Formació al professorat

- **Intervencions:**
 - Tenir un diagnòstic de necessitats previ.
 - Proposar i realitzar accions concretes i aterrades.
 - Han funcionat intervencions en grups no mixtes amb l'alumnat, canvia molt la dinàmica.

- **Altres:**
 - Professorat connectat amb la seva feina
 - La feina docent és en si una oportunitat valuosa per al canvi
 - Lavabos, revisió d'espais segurs...

- Ús d'un llenguatge inclusiu, revisió del biaix en materials...
- Donar temps i donar espai. Fer un plantejament amb mirada llarga. La coeducació ens implica a nivell identitari i emocional, cal temps i espai

PROPOSTES

- **Departament d'educació**
 - Demanar que el Departament lideri la incorporació de la coeducació proveint de recursos, idees i propostes als centres educatius.
 - Que es revisin des de les administracions tots els qüestionaris per incorporar la comunicació no sexista i inclusiva.
 - Establir una matèria que parli de coeducació.
 - Al PAT introduir una tutoria que tingui a veure amb la coeducació.
 - Valorar la introducció de la figura d'educadora social als centres educatius o potenciar la seva presència.
- **Ajuntaments i/o Consell comarcal**
 - Fer una trobada/jornada de Cocobes del Maresme, parlar només d'aquesta figura (què necessitem, com la vivim, què podem fer...)
 - Creació d'un mapa de recursos per part del Consell Comarcal amb el serveis territorials)
 - Creació d'una taula de coordinació comarcal del tots els agents que intervenen a l'educació
- **Centres educatius**
 - Tenir un referent cocobe per nivell per descentralitzar i tornar la pilota a qui té el vincle més proper amb l'alumnat. És una aposta de direcció, perquè són hores.
 - Demanar al centre més focus en els procediments de manera que la coeducació cali a la cultura de centre. Per això, destinar més recursos a l'estructura
 - Anar a la una i prioritzar
- **Formació**
 - Accions formatives per als equips directius.
 - Demanar formació en coeducació a qui accedeixi a la docència (sortia la comparació amb el català 2 o altres requisits).
 - Aprofitar els tallers que reben infants i adolescents:
 - i. que el professorat a l'aula tingui un rol més actiu, pugui observar, aprendre del grup i agafar alguna eina de modelatge de les persones expertes
 - ii. fer sempre retorns al professorat per part de les persones expertes que facilitin els tallers

- Participació i xarxa:

- Per a fomentar la participació de les famílies:
 - Enviar comunicats amb recursos
 - Fer “cafè per famílies”
- Buscar estratègies per a implicar als homes en aquests processos que potser han de defugir de la voluntarietat.
- Les famílies haurien de tenir representació a les comissions d’inclusió i convivència, agafar els reptes en comú.
- Fer entrar molt les famílies a l’escola: famílies expertes per diferents temes dins del projectes de centre, donar-los l’oportunitat per estirar del carro en alguns temes. Deixar-los entrar, que facin matèria curricular... anar obrint, fent més transparència. Generar més vincle i complicitat. Obrir les portes i visibilitzar el que fem. Comunicar molt, no tenir por a la controvèrsia, convertir-ho en diàleg
- Fer activitats de les escoles a diversos equipaments i punts del municipi aprofitant les estructures que ja existeixen.

EXPERIÈNCIES INSPIRADORS

- Implicació del conjunt de la comunitat educativa. Per exemple des de l’AFFA de Teià les famílies d’infantil han entrat molt en aquesta mirada. Els patis ja són coeducatius i s’estan promovent moltes xerrades. Es fa ús de les maletes viatgeres entre les famílies.
- Estructures com la que hi ha a Alella: comissió gènere. Manera per construir alguna cosa conjunta i coordinada. Presència de moltes mares i ara estan intentant incorporar també alumnat. Nivells diferents amb els altres agents. Costa sortir de la queixa o els reptes, i passar a l’acció. Trobades un cop al mes.
- El treball en xarxa, per exemple a Cabriels ha sortit una comissió educativa entre els diferents centres educatius i món social, han posat en comú recursos i donen veu de manera conjunta.
- Les escoles que tenen equip social (integrador + educador)- vetllen per les temàtiques i cerquen professionals externs. Són elements facilitadors que oxigenen.
- Exemple d’un centre: línia “cocobe” transversal (anar “contents” a l’escola), adaptació del pla de coeducació del departament al centre, projectes de centre, PGA, importància del feedback entre professorat i direcció. Importància d’anar a poc a poc, ser molt pràctiques i fer-ho amb accions quotidianes
- Alella: Celebració 17M, visca! (primer any que es feia; el segon any ha caigut per sobrecàrrega del centre).
- Equip de convivència d’alumnat: passa que els que s’apunten són els que menys ho necessiten. Alumnat de 3r i 4t que fan activitats als de 1r i 2n.

- Comissió de coeducació fan tallers des de 13 fins a 6è: a cada curs fan moltes activitats per evitar sensació bolet. Professorat presents per aprendre i rebre els missatges de l'alumnat.
- Trobades d'integradores socials comarcals, arran d'això van crear l'associació d'educadores socials i integradores.
- SAI Vilassar: les xerrades no tenien èxit, però van funcionar els podcasts.
- Projecte sobre sexualitat a 5è: caps anònima amb dubtes, experiències... va ajudar a veure preguntes que no s'esperaven tenir i crear el projecte curricular en base a les preocupacions reals sobre la orientació sexual, l'expressió de gènere...